

SLOVENIJA.

List 31.

V torek 17. Maliga travna

1849.

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petek. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za polleta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajuje še $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Slavjani.

(Iz Novin d. h. sl.)

Mnogo se je že v svetu dogodilo prevratov (preobrnitev) silnih in velikanskih; ali narsilniši in narveči je bil tisti, kteriga je keršanska vera napravila. Drugi potresi so zadevali večidel le materio in so dali svetu vsaktere podobe, vera keršanska pa je prebudila duh človeški, mu pokazala pravo stezo, ktero naj nastopi. Odkar se je vera keršanska na obzorju človeštva pokazala, se je vse na bolje obrnilo. Tmina neznanstva in predsodkov, ki so zemljo nemilo tlačili, je izginila, pred soncem znanja in resnice, pred vero keršansko. Sirovost, v kateri so narodi toliko vekov čemeli (ždeli), in z njo zaslepljeni sebe za izbrani narod imeli, in druge narode zaničevali tako, de so njih vojskine sužnje kot molčečo živino klali in prodajali, ta sirovost se je razšla kot megla pred vero keršansko, ktera uči, de so vsi ljudje, naj bodo kakoršniga koli rodu in vere, bogati ali ubogi, plemeniti in neplemeniti, pred Bogam, kot vseh nas očetam, enaki, ter de se zato vsi kakor bratje ljubiti imamo. Pod toplino keršanske vere se razvija prekrasno popika (berst) znanstev, umetnost, tržtva in zemeljske blagovitosti; pogled na Evropo poterdjuje to resnico. To so občni nasledki keršanstva, ali to še ni vse, njegov duh predre tudi v narskritiši kote domačiga življenja, on poverne ženi, temu močnemu stebri človeške sreče, tisto čast, ktera ji po božjim sklepu z polno pravico gre, in ktero je bila v občni sirovosti minulih vekov zgubila. Vse to je keršanstvo v življenje vpeljalo. To je narsviteljši sad keršanstva: S tem postane človek človeku podoben, z tem se doseže prava sreča. Keršanstva glas je: ljubite se vzajemno, ter storite drugimu, kar želite, de se vam stori, in nasproti. In od tega časa sem se bogomile duše na vso moč poganjajo, de bi se to vodilo v življenje vpeljalo, ter derže taistiga za narpopolnišiga, ki je to ljubezen na narviši stopinjo vzdignil. Delo na podlagi te ljubezni sozidano je terdno in dolgoterpeče, delo brez tega temelja je slabo in kratkoterpno ter se bo razpadlo in poderlo pred ali potlej, ker nema božjiga blagoslova. Ljudje, ki to pred očmi imajo, so vlili v vse uredbe več ali manj tega silniga duha ljubezni in delo je lepo obrodilo. Ali obstoji na večno sramoto človeštva neki narvažniši institut (naprava), v kteriga le iskrica tega božjiga žara proderla ni, pa tudi vidimo de se leta naprava nikoli močno vterditi ne da, temuč se maja in ziblje neprenehama kakor razdraženi volovi morja — ta naprava (institut) se imenuje „politika“.

Narod naš slavyanski je imel v času malikvavstva Belboga in Černoboga, pervimu je pripisoval vse dobro, drugimu pa vse hudo (zlo) na tem svetu.

Mi, deržaje se glavne dogme naših ajdovskih očetov, rečemo de je dozrajna politika delo Černoboga, zato ji je tudi lice černo pred Bogam in pred bogoljubim svetam.

Dozdajni politikar se je klanjal kervoločnimu Moloku in mu je prinašal darila od narverstniših božjih stvari: Korist naroda, kteriga se je za ljubljenca izbral, pred očmi

imajoč, je teptal z nogami pravice božje in pravice drugih narodov brez vsake ljubezni keršanske: pa takimu politikarju je pleskal popačeni svet z rokami na dokaz pohvale in ga je tim več slavil, kolikor hujši je vodilo ljubezni zaničeval. Za izgled naj nam služita dva bližnja naroda, narod turski in poljski. Turčina, ki narveči slast najde v pokončanju in podiranju, ki od svojiga početka do današniga dne nič dobriga in slavniga storil ni, ki omiko in izobraženje ex e principio bi djal preganja in neumnost podpira, ki je cele reke keršanske kervi prelil, in še zdaj v 19. tako slavnim stoletju neprenehljivo prelija, Turčina, pravim, evropejska politika brani in ščiti, in to zavoljo nekakiga izmišljeniga aequilibriuma (ravnovage) evropejskiga, narod poljski pa, ki je iz začetka s svojimi persi Evropo proti barbarskim navalam varoval, ki je neumnosti in sirovosti pod dunajskim zidovjem smertno rano vsekali, in samiga sebe za Evropo daroval, ta narod preganja ravno tista evropejska politika brez ozira na omajano evropejsko ravnovago, ker so tri severne vlade z razdeljenjem Poljske dežele zlo izrasle. Tode severne vlade so zahodnim dopustile; de ena Azio pri nebotičnih zidovih kineskih, druga pa na Afrikanskih bregovih svobodne in nedolžne narode podjarmi, kakor so tudi one Poljsko podjarmile. O politika, de bi te nikoli ne bilo!

Taki brezbožni in nekeršanski politiki se je vpiral samo en narod, narod, kteri je duh keršanstva narbolj zapopadel, in cel ž njim zrasel, ki je z golobjo naravo svoje vsred vetrov in viharjev, vsred potresov in neviht od političkih nezgod več ali manj zvest ostal, ki je ideo keršanstva še pred prijetim kerstam po prirojenim nagopu in proti vsem navalam toliko vekov hrabro branil, on jo bo gotovo tudi v politiko vpeljal, in tako Evropi novo političko stezo odperl — in ta narod je slavyanski narod. —

Prepadel se bo gotovo marsikteri bravec nad tem novim in derznim stavkam, bo očital nam pretirano (preveliko) ljubezen do slavyanskiga naroda, in prašal, po kteri pravici kaj taciga terditi smemo. Tode mi se tega zavernjenja kar nič ne vstrašimo, marveč rečeno skazati hočemo, pokazaje na verodostojno zgodovšino tega naroda, na tega nestranskiga sodnika, kteri mnogimu narodu očernjuje in mnogimu razsvitljuje lice, zakaj „veritas inimico etiam erumpit pectore.“ Po zgodovini hočemo postaviti braycam pred oči na kratkim celo minulost slavyanskiga naroda, in tako bomo skazali, kako so vse njegove moči k izpeljanju ideo keršanstva merile in z tem se bo naše upanje, ktero v slavyanski narod stavljamo, vkrepilo.

De je narod slavyanski že v stari dobi izverstnih lastnost bil, se vidi iz krotkiga poljedelskiga stanu, kterimu je celo svoje življenje posvetil. V popisaniu lastnost slavyanskiga naroda se hočemo deržati narstarih pisateljev, slavyanskih narhujših sovražnikov, torej v tem obziru verjetnih, kot Porphyrogenete, Leva modriga in Mavricia gerskih kraljev. Svedoče narstarih pisavcov od natore slavyanskiga naroda se zlo vjemajo z njegovim sedajnim znamenjem, brez malo prememb. To je nam iz ene strani poroštvo za resnico tega, kar hočemo dokazati, in iz druge strani nam

poda priložnost opomniti sovražnike Slavyanov, de, če od njih lastnost govoriti hočejo, na pervobitno njih znamenje pogledati morajo na naj pomanjklivosti, ki se pri njih najdejo moči ptujšine in nemilim okolšinam pripišejo. — Veselje je perva krepost Slavyana, z kterim je nartežji poljske dela opravljal, tako de mu niso ne letne vročine, ne zimski vetrovi pevske usta zapreti mogli. Petje, kar je znamenje čiste in nedolžne duše, je spremljalo Slavyana v vseh težavah in nevoljah tako, de so ga tistočasni pisavci pevskega in plesajočiga imenovali. Trud mu je razblazila mila ženica, ktera je vživala svobodo sedajnih slavyanskih žen. Ni v tem obziru Slavyan posnemal bližnjih narodov, ki so žene za sužnje deržali ter neprenehljivo jih zaperte imeli, kar je očitno znamenje sirovosti protivne mehкости Slavyanov. Slavyan je iskren in še imena nema, z kterim se protivna lastnost imenuje. Himbenost in zvijačnost, z ktero sovražniki Slavyanov zlasti Nemci vse Slavyane sosebno pa Čehe in turske Ilire grajajo, je ptuje v slavyanski vert presajeno zelše, rojeno z tlačenjem tam Nemcov, tu Osmanlijev, kterim se miroljubni Slavyan drugači opreti mogel ni. Gostoljubje je tako Slavyane kinčalo, de te keršanske lastnosti sosedni narodi le zapopasti niso mogli, pa zato piše tudi Leo modri, kralj gerski: „Erant autem Sclavorum populi hospitalitatis, nescio quomodo dicam, supra modum studiosissimi.“

Glavno političko vodilo (principium) Slavyanov je bilo patriarhalno življenje. Kakor je v vsaki hiši za poglavarja izbran bil narmodriši domačin, kterimu so ostali skazovali čast, poštenje in pokorsino; tako je bilo v političkim uredjenju. Na dalje kakor se starašina ene hiše ni smel vpletati v opravila druge, ravno tako ni bilo mogoče vse Slavyane eni zapovedajoči glavi podvreči. Zato so prišle, preselivši se iz Azie, posamezne rodovine pod vladu svojih starašinov ter so zemljo za prebivanje odbrano imenovali slobodo. Taka sloboda je bila za res slobodna in neodvisna od vseh drugih slobod, ker je imela svoje municipia in svoje gospodarstva.

Ko se je več takih Slobod ena zraven druge ponamestilo, so stopile v zvezo, de se branijo proti napadanju sovražnikov, pa za druge podobne od ravno tistiga naroda na drugim mestu sostavljene občine niso kar nič vedili, in tudi ž njimi v zvezo niso stopili. Tako so Slavyani že nekdej v življenje vpeljali ideal političke osnove, za ktero so se vsi narodi toliko časa zastonj bojevali, to je za zvezno osnovo, po narodih, in ne po gorah in rokah razdeljenih deržav. Pečaje se z poljedelstvom so posedli mesta, za to opravilo pripravne, kjer so z sekanjem gojzdov in s sušenjem močvirjev puste kraje v lepe verte premenjevali.

Že ta okolšina razloči svitlo Slavyana od ostalih narodov, ki so z orožano roko in s prelivanjem nedolžne kervi svobodne narode podjarmili in zemljo po razbojniško jim jemali. Središe misli, in prizadetja Slavyanov kot poljedelcov je bilo selo (vas), kjer stoluje (kraljuje) veselje in zadovoljnost, in kjer bi Slavyani, če bi ne bilo roparskih volkov, narlepši dneve živeli bili. Ker se pa v selo ne more stekati kri celiga slavyanskiga naroda, in iz njega zopet skozi vse žile iztekati, zato je

njih organizem prav slab bil, in na pol merv, ter ni bil kos močnejšemu obližnjih narodov. Predstavimo (mislimo si) krotki slavjanski narod na brezštevilno množico občin raztergani, od katerih so samo narbližji v zvezo stopile, brez obēniga poglavarja, kateri bi narvažniši reči vseh občin oskerboval, pa še z vednim razpertijami oslabljen vsred bojoljubnih narodov, kateri zbrani pod modrim in neomejenim vladarjem dobivajo lovorove zmage, zraven pa še Slavjane kot nositelje kersanske vsem vojskam nasprotno idee sovražijo in preganjajo; pa bomo lahko spoznali, koliko je ta narod preterpeti mogel nezgod in rev, dokler se je z uravnavo po evropejskim kopitu sovražnikom le nekoliko postaviti zamogel. Ali ta narod je bil odločen, de s krotko mirnostjo in poterpežljivostjo oznani prihod narpoterpežljivšiga Kristusa in de kot on sovražnike premaga z imenovanimi lastnostmi. Kristus je vstal takrat, ko so si ga nar več mertviga mislili, in tako bode tudi naš narod vstal, in se že vzdiguje, če prav so tlačitelji njegovi mislili, de ne bo nikoli težkih in smertnih ran prebolel. To je iskra ona, v Slavjanu tleča, ki se ima razplameniti v srečo človeštva. To je svitlo znamenje v Slavjanstvu, de, med tem ko je jezeroletno neskerbno Evropo od sirovosti branilo, med tem ko jo je razsvetlilo ne s praznim modrovanjem, ampak z praktiskim življenjem se zdaj samo vzdigne kot červ iz pod noge tlačitelja in grozi Evropi z vpeljanjem kersanskih misel v življenje in politiko. Za res „palma sub omere crescit“ pravi sv. Avguštin,

(Dalje sledi.)

Austrijsko Cesarstvo.

Slovenska dežela.

* Pred nekoliko dnevi se je na Dunaju govorilo, de hoče grof Stadion od ministerstva odstopiti, ker, kakor časopis „Presse“ omeni, ni zadovoljen z peljanjem ogerske vojske, in z tem, de se Vindišgrecu, svaku ministra švarcenberga, še viksi vodstvo pusti; tudi de so drugi ministri nagnjeni, Madjaram staro lanskó ustavo dati. Če Bog da, ne bo to res, zakaj vsak ve, de je narimenitniši odločba ustave 4. Sušca ta, de bi Austrija ena edina država postala. Kje bo pa edinstvo, če bi Madjari staro ustavo obderžali? — „Lloyd“ pa samo oznani, de je minister Stadion le bolehen, de pojde za kakih osem dni na deželo. Minister Bah prevzame za ta čas tudi ministerstvo znotrajnih zadev. —

* Gosp. grof Hohenwarth, ki je v Ljubljani za nemški zbor izvoljen bil, se v Dunajskih Novicah proti tem zavarva, kakor de bi on tudi kaj kriv bil, de je Pruski kralj za nemškiga cesarja izbran. —

Ljubljana. — V sredo (12. t. m.) popoldne je prisegalo v vojašnici lepo število vojaških novincov Ljubljanske mestne gosposke.

Po stari navadi jim začne bravec prisego v nemšini brati. Pa kaj se zgodi? — Komaj ta pet besedi izgovori, zaženejo vsi kakor iz eniga gerla glas: Mi smo Slovenci, med nami nobeniga Nemca, po slovensko tedaj naj se nam prisega bere, ne po nemško. Pri te priči bravec vmolkne, in bere prisego v slovenskim jeziku. Novinci pa mu serčno in umevno narekujejo. —

Kteriga odkritoserčniga Slovenca ne gane taka narodna zavest? Kdo bi se nadjal, kaj takiga od Ljubljanskih, na pol ponemčenih sinov, ako verle Krakovčane izjame, mo, ki jim še zdrava, čista slovenska kerv žile naliva! In vender je taka. Bog vas živi hrabri junaki. Ne pozabite mile matere Slave, kd ste jo tako ganljivo očitno za svojo mater spoznali, tudi v daljnih krajih, in potegnite se, ako bi bilo treba, junaško tudi za njo. Pa kaj pravim v daljnih krajih? — Saj skušnja uči, da, če dalje od doma, tim bolj se ljubezen do predrage domovine, do slad-

kiga materniga jezika vžgē. Za gotovo vemo, da naše slovenske časopise na Laškim mnogo prostih vojšakov in častnikov (oficirjev) z velikim veseljem prebira, ki se niso doma za to ne zmenili.

O ko bi mogli mi vse tiste terdovratneže v dolgih suknjah tje med nje poslati, ki se še zdaj niso zavedili, da slovenska kri njihove žile napaja, desiravno so Slovenci in v sredi Slovincov žive, morebiti celo v nekdanji beli Ljubljani. Pravim v nekdanji; sihmaj se ji bolj pristoji priimek černa Ljubljana, zakaj nikjer se morde Slovenci tako ne čerunijo, in „Slovenci“ se imenujejo od Ljubljanske gospode zdaj le udje slovenskiga društva. O Ljubljana, Ljubljana! kdo bi se čez te ne zjokal?

Torej še enkrat rečem: Koga bi v serce ne ganilo zvediti, tako lepo, nenadnano obnašanje Ljubljanskih sinov! Kdo bi jih ne pozdravil s serčnim domorodnim „živili!“ — Živili, živili mili bratje! Srečen pot, pa pokazite tudi našim sovražnikom, kteriga roda da ste!

Moravskim Novinam se piše iz štajerskiga Gradca: Zmaga naše armade na Laškim je tukej veliko veselje obudila in veljavo vojništva pri vikših verstah našiga občinstva ne malo povzdignila. Se ve de se Lahi, kterih je tukej precej, pri ti radosti ne vdeležijo, temuč so žalostni, de so njih rojaki potolčeni in terdijo, de je le izdaja Karla Alberta in nezmožnost Hrzanovskiga te nesreče kriva. Ž njimi derži slaba stranka nemških republikanov, ki je na novo vzdigo Lahov zlo upala in skrivaže mende tudi madjarski plemenitaši, ki so sem vtekli pred Košutovo grozovlado, vendar sovražijo Austrijo, ker jim ne kaže, de bi še smeli nad drugimi narodi gospodariti in kmečko ljudstvo za svoje sužnje imeti.

Ta stranka raztresa vsaktere lažnjive pravlice od Slavjanov: de je pre (mende) v Pragi Slavjanska Lipa ustavo 4. Sušca očitno sožgala in de bodo za njo tudi druge Lipe ravno to storile; de se je v Zagrebu Košutova podoba v veliki slavnosti po mestu nosila in na ogled stavljala, de se graničarji več bojevati nočejo in de se že z Košutam za novo zvezo pogovarjajo, ravno tako de so se Serbi z Rukavinam že dvakrat potolkli in vselej ga premagali itd.

Očitno je, kam take besede merijo, če iz gole neumnosti ne pridejo, in kakih sredstev se republikanska stranka poslužuje, de bi zopet čez in čez vse razdražila. Smešno je pa vendar misliti si, de bi mi Slavjani pri Košutu pomoči zoper vlado in rešitev svojo iskali; saj vemo dobro, de če bi k zadobljenju pravice lastne moči dovelj ne imeli, bi jo zastonj pri ptujcih iskali, ker smo iz zgodovine sveta zadosti prepričani, de kateri koli narod sam sebi pomagati ne more, ne ostane dolgo svoboden vsred drugih, temuč tega ali uniga, narberžeje pa vseh pomočnikov sužnjik postane. Zatorej če imamo kaj od vlade tirjati, bomo vse to izpeljali brez Madjarov in Frankfurtistov, nam vedno neprijaznih in sicer brez šundra in hrupa na pravni cesti postavte, ktere se je treba tako dolgo deržati, dokler sila na drugo ne odverne.

Novica od volitve Pruskiga kralja za nemškiga Cesarja je tukej zlo misli ljudi ganila, če prav smo leto naprej vidili. Mislimo vendar, de Pruski kralj te časti ne prime, ker bi vojska neogiblivi nasledik bila.

Mi Slavjani bi nič ne porajtali, če bi zavoljo nemških razpertij Austrija svojo politiko proti izhodu obernila. Imamo mnogo uzrokov si to iz serca želeti. Za prvi uzrok postavimo svojo narodnost, ktera bi se v nagnjenju vlade k izhodu bolj vterdila in zagotovila, ko nasproti, če bi se vlada še vedno bolj na Nemško stran ozirala in Nemčii svobodno kupčijsko pot in preselovanje odperla, dan na dan bolj slabeti in prirojene moči zgubiti mora. Za drugi uzrok deržimo razcvet

austrijske kupčije in obertnosti in iz njih izvirajočo blagovitost naših delavnih ljudi. Res je de moč našiga cesarstva ravno na kupčii ne leži, temuč bolj na kmetijstvu in de se zatorej vlada bolj za to kot za uno pečati mora; to de tudi kupčija se pri nas do visoke stopnje pripraviti da in zamore moč deržave zlo povzdigniti, zasluži tedej tudi skerbno vladarstva.

Narvažniši pa je vprašanje: ali ima Austrija bolj k izhodu gledati, če pomislimo na postavljenje slavjanskih prebivavcov na Turškim do njih vlade. Razlegajo se tam že zdavno glasi k nam za pomoč klicajoči, in kakor se kaže, se tam čedalje bolje pripravljajo kristjani k boju zoper Mohamedane, ki so jih sto in sto let v sužnosti deržali. Turška vlada jih sama vžugati ne more, in znabiti, de se evropejska politika vendar naveliča to nagnito poslopje podpirati. Naše ministerstvo naj tedej dobro pazi, de ne bo samo to izpolnilo, kar človečnost od njega tirja, ampak de se za prid in dobiček cele deržave v pravim času požene. Za Savo in za Donavo stanujejo Slavjani, ki se po nas bratih v Austrii željno ogledujejo in ta ozka meja nas vender na vekomej ločila ne bo. Kadar postanejo Balkan, sinje in černo morje južne (poldanske) meje austrijskiga cesarstva, takrat bo ono še le celo svojo moč zadobilo in bo stalo na nepreganjivi, silni podstavi. Tudi na Laškim, od kodar ga Franki in Angličani pregnati hočejo, si bo po tem ložeje svoje pravice varovalo. To so uzroki, zakaj bi imela Austrija bolj k izhodu kakor k zahodu evropejskim gledati.

Imamo tukej časopis „Herold“ imenovan, ki je v sedajnim listu gerdo od graničarjev govoril. Po njem so se Nemci na Laškim in Ogerskim narhrabriši skazali; Slavjani de dalječ za njimi ostanejo, in de graničarji le takrat nekaj veljajo, ko se na ropanje zanašajo; scer so sami strašljivei.

Vzrok te boječnosti iše Herold v nezmožnosti oficirjev, ki so po njegovih mislih manj izobraženi in manj častiželjni, kot oficirji nemških regimentov. Kakšna krivica de se je Slavjanam z to sodbo zgodila, vsak pravičen, ki od teh vojsk kaj ve, sam sprevidi. Nočemo se sami hvaliti, kdor pa zastran Slavjanske hrabrosti in zaslug graničarjev dvomi, naj prebere uradne oznanila, ktere maršala Radecki in Vindišgrec izdajata. Ti spričujejo od Slavjanov in pohožejo očitno, de so Slavjani ne samo, kar število zadene, ampak tudi glede junakoserčnosti nargotoviši podpora Austrijskiga cesarstva.

To razžalenje Herolda je vse tukajšne Slavjane, zlasti pa graničarje zlo razdražilo. Oficirji Brodskiga bataljona, ki je za posadko v Gracu, so prisilili vrednika, de bi očitno obrekovanje graničarskih regimentov preklical in za odpušanje prosil. To se ima v kratkim zgoditi.

Graško društvo „Slovenija“ se je premenilo od politiskiga v bravno društvo, ker bi scer vsi študenti, iz kterih narveč obstoji, bili prisiljeni odstopiti.

Ono se je samo obderzalo od vseh družtev v Gradcu in če Bog da še ostane, kot središe rodoljubnih tu prebivajočih Slavjanov iz vseh tako rekoč dežel velke matere Slavie. —

* V Terstu je g. A. Stojković z kamenotismam napravil prav lično bukvice ali abecednik, v kterim so cirilske velike in male tiskarne in rokopisne čerke z pristavljenim ilirskim, laškim in ruskim pravopisam, tudi je na svitlo dal: Serbski Ljepopis i Jagoslavjanah z latinskimi pismenima. Oboje delce zlo priporočimo gg. učiteljem.

(Iz spisa teržaškiga slavjanskiga društva. Od množice družbenikov.) Bilo nas je od začetka, in kadar se je društvo ustanovljeno sklicalo, sto in šestnajst domačih, in trideset izvanjskih družbenikov. Odkar smo naše staniše odperli, teži na mizi čitavnice zapisnik v katerim vsaki, kateri slavjanski-

mu druŕstvu pristopit ŕeli, svoje ime, stan in prebivaliŕe zapiŕe. Iz tiŕiga zapisnika in iz posebnih dopisov je kniga narejena, ki vse imena celiga druŕstva obseŕe. Tiŕta kniga kaŕe, sedajno mnoŕtvo naŕiga druŕstva, in de nas je do konca mesca Februarja tri ŕto ŕeŕt in trideset druŕbenikov. V njej beremo dva in dvajset imen ŕaŕtitih gospodov oficirjev. To je za naŕe druŕstvo posebno velika ŕaŕt. Mi vemo, cela Evropa ve, de je preteŕeniga leta, ko se je vse gibalo, vse majalo, vse podreti hotlo, samo avŕijansko vojaŕstvo krepko stalo, kakor ŕiva skala v hipenju vihariga morja, in de je tako z derŕanjem in djanjem, z ceno in meno; z dlanam in ranam derŕavo, cesarski prestol, in ŕaŕt naŕe splohne domovine varovalo in obvarovalo. Za nas je tedaj neizmerna ŕaŕt, de hrabri uradniki slavne glave tega junaskiga stanu k naŕimu druŕstvu pristopajo; blesk in svit so naŕiga telesa. Dalej beremo v imenski knigi ŕto in trideset izvanŕkih ne v Terstu prebivajoŕih udov, to je veŕ ko polovica celiga druŕstva. Med njimi najdemo poslance derŕavniga zbora v Kromeriŕu, visoke uradnike duhovniga in deŕelniga stanu, in clo iz daljnih ŕehov, iz ponemŕeniga Friedlanda, se je nekdo zapisati dal. Ti izvanŕski gospodje ne upajo niŕesar od svojiga pristopa. Njih plaŕilo jim obresti ne more dati, ker naŕih stanic obiskavati, naŕih knjig, dnevnikov in ŕasopisov brati, naŕih zborov deleŕni biti nikakor ne zamorejo. Samo slavenska kri, ljubezen do slavenskiga djanja, iskrene bratinske ŕelje so jih k nam nagnule, de bi nas po mogoŕnosti podpirali ino s tim svoje domorodne obŕutke na znanje dali. Slava takim nesamopridnim iskrenim rojakam, ŕez hvalo vsako so njih zasluŕbe. Tudi beremo v imeniku lepo mnoŕico duhovnih in ŕolskih gospodov. To nam pravico da k lepim upanju. Ti gospodje imajo izobraŕenje naŕih mlajŕih v rokah in zidajo krasno poslopje slavjanske prihodnosti, ker mlade serca k narodnemu ŕivljenju budijo. De tedaj take delavce naŕe imenovati smemo, je nam tolaŕenje in velika radost. Tudi iz med prostiga ljudstva imamo mnoge druŕbenike, in z radostjo gledamo veŕkrat v naŕih zborih kosmate kape terŕaŕkiga okroŕja. Iz tega vidimo, de se je naŕe druŕstvo v kratkim ŕasu veselo razcvetelo; de si je veljavnost ne samo v jadranskimu primorju, ampak tudi v daljnih deŕelah velike slavenske domovine pridobilo, in de nas z upanjem lepiga napredovanja za prihodnost oŕivi.

Serbska vojvodina.

V Mitrovici 7. Aprila. ŕent Tomaŕ (Serbobran) je v madjarjarskih rokah. Naŕa posadka in stanovavci so zlo terpeli, ŕe tudi se zguba na tanjko ŕe ne ve. Perŕel, ki je ŕentomaŕ vzal, ni tam ostal, tudi se ni podal v bataljon ŕajkisteŕ, tomuŕ jo je po tem, ko je neizrekljive dela dopernesel in polovico kraja poŕgal, begama do Petrovaradina potegnili. Pravim begama, ker se ŕe toliko ni pomudil, de bi moŕne ŕance poderl bil; kar je le stanovavcam storiti zapovedal. V terdnjavi je obhajal zmago z Te deum in pokanjem ŕtukov. Obristu Mamula, ki obleŕno armado okoli Petrovaradina vodi, je od te zmage pisal in bahaje razloŕil, koliki dobiŕek de Madjaram ta zmaga prinese. Ljudje, ki iz Baŕke pridejo, povedo, de se je Perŕel zato proti Petrovaradinu obrnil, ker je bil slišal, de je terdnjava od cesarskih vzeta z napadam. Mamula pa je regimentu na znanje dal, de misli posadka iz terdnjave se na naŕe zagnati, Perŕel je vtegnil tudi zavoljo tega te iti. Danas se ŕe niŕe sliši ŕtel. Povsod je ŕerna vojska na nogah, posadka v Korlovcih je pomnoŕena, in tako se Perŕela niŕe bojimo.

Tudi v bataljonu ŕajkisteŕ je vse na nogah.

V Serbii se zopet zbirajo naŕi bratje pod zmagonosnim banderam Kniŕanina, ki je v Zemunu zbiralŕe postavil. ŕez 3000 se jih

je tam ŕe soŕlo in so mende ŕe danas v Baŕko stopili. Patrijarh je zdaj v Zemunu in za to skerbi, de iz Srbije kolikor je le moŕ velika pomoŕ pride. Tudi zvemo, de bo Rukavina od sedajne sluŕbe odpravljen in de dobi Patrijarh veŕi oblast v Vojvodini. Naŕ (Petrovaradinski) komandant, Oberlajtnant Puffer je iz Laŕkiga priŕel. Ljudje se na-nj mnogo zanaŕajo, Bog daj, de bi taka bila.

(Südsl. Z.)

ŕeska deŕela.

9. t. m. je imela v Pragi Slavjanska Lipa velki zbor, v katerim se je nov odbor (50 moŕ) izvolil in postave druŕstva preravnale. Iz teh novih postav podamo naslednje:

I. Kaj je in kaj hoŕe Lipa Slovanska?

Namen Lipe Slovanske je razvitje ustavniga in narodniga ŕivljenja. Ta namen se doŕeŕe z naslednjo delavnostjo:

1) Z branjenjem ustavniga principa v postavnih mejah.

2) Z ŕuvanjem de se enaka pravica obeh narodov v uradih in ŕolah izpelje.

3) Z podpiranjem vzajemnosti med vsemi slavjanskimi rodovi avŕijanske derŕave, z posebnim pogledam na Moravo, Silezio in Slovaŕko.

4) Z odpiranjem novih cest za domaŕo obertnost in kupŕijo do slavjanskih deŕel, zlasti na jugu.

5) Z podpiranjem literature in umetnosti slavjanske kolikor je mogoŕe.

II. Z kterimi sredstvi hoŕe druŕstvo svoj namen doŕeŕi?

Za to ustanovi:

1) Lastno zbornico, ki bo obsegala kancelijo, bravnico in govornico.

2) Osnovanje in pomnoŕenje bukviŕ, samostojnih bravnih in kmetijskih druŕb.

3) Izdajanje lastniga ŕasopisa, z imenom „Lipa Slovanska“ kot oŕitniga posrednika med druŕtvam in obŕinstvam.

4) Zbori in posveti. —

Ud politiŕkiga druŕstva zamore le polnoleten moŕ bili; maloletni smejo samo bravnico obiskovati.

Moravia in Silezia.

V Holomuc je 12. t. m. cesar Ferdinand z cesarico in nadvojvodam Ludovikam priŕel.

* Zavoljo ojŕtre in teŕavne postave za tiŕkarstvo ne bo veŕ izhajal polski ŕasopis „Tygodnik Cieŕinski.“

Ogerska deŕela.

Iz Cipse se zve, de je velika truma puntarjev pod nekim Poljakam v tiŕe kraje priŕla in de tam soldate z silo nabira. 6. t. m. se je proti Lejŕavi obrnil in od ondod proti Rosendorfu. Dva bataljona od regimentov Velden in Haynau sta naglo odŕla proti Eperiesu nad te puntarje. — Cesarski vojaki so okoli Peŕte. Sicer imajo pa Madjari, kakor se kaŕe, povsod odperto pot. Serbski patrijarh Rajaciŕ, kterimu so avŕijanski generali vse, kar oroŕje nositi zna, med cesarske bataljone potaknili in iz vojvodine spravili, je v velikih stiskah bil primoram poslance k Duhamelu v Bukareŕt poslati, de bi Ruŕe za pomoŕ prosili. —

Fcm. baron Velden je izvoljen za vikŕiga vojskovodja na Ogerskim in Erdeljskim; knez Vindisgreec je v Holomuc poklican in na mesto Veldena pride na Dunaj Fml. Böhm.

Madjarski puntarji so mesto Vaitzen z veliko moŕjo prijeli; general Götz je vŕreljen. Vender se tudi pripoveduje, de so naŕi mesto Vaitzen ŕe nazaj dobili kar pa ni gotovo. — Iz Galicije pride samo Fml. Vogel, Hamerstein ostane v Lvovu. Volgemut, Castiglioni in Benedek bodo tudi na Ogerskim komandirali.

Po Avŕij. korreŕpondentu je zdaj cesarske armade na Ogerskim med 90 in 100,000 moŕ.

Dr. Brauner gre med Slovake kot ces. komisar.

Ptuje deŕele.

Glede razglaŕa od Turinskiga druŕstva na Slavjane piŕe Slovenski Pozornik naslednje:

ŕuden svet taljanski. Taljanski narod, z Jugoslavjanmi soseden, se zaŕenja tudi nekaj veŕ, kakor popred peŕati za to svoje sosedstvo. Une dni so ustanovili v Turinu druŕstvo: società per alianza Italo-Slava, z namenam: ljubezen med temi sosednimi narodi buditi, de bi — mende — skupej z Madjari za samostalnost se bojevali. Pervi namen je hvale vreden: ŕiveti v miru z dobrim sosedom je lepa, le vragu v pekli neljuba reŕ; ali drugi namen tega druŕstva: bojevati se z madjarŕtvam za slavjansko svobodo, to je za reslaŕki gusto, kteriga jim ne zavidimo. Menim, de se Lahi za zgodovino, soŕebno glede ogerske deŕele malo peŕajo, ŕeer bi mogli vediti, kar celi razumni svet ve; de je Koŕutovimu madjarŕtvu kar nemogoŕe, nemedjarskim narodam in zlasti Slavjanam zraven sebe enakost in narodno samostojnost privoŕiti. Mi tedaj ne maramo za Turinske svete!

Na Prusko okroŕno pismo, v katerim se pruski kralj ponudi nameŕti nadvojvoda Joana centralno oblast za zdaj opravljati, in v kterim se vse nemŕke vladarŕta povabijo pooblastence v kratkim v Frankobrod poslati, je naŕe ministerŕto na avŕijanskiga poslanca Prokeŕa v Berolinu odgovor poslala, v kterim je razloŕeno, de je Frankobrodski zbor meje svojih pravic z volenjem nemŕkiga cesarja preŕopil in zatorej za Avŕijo nehal biti, in de, ŕe bi nadvojvoda Joan, kteriga je avŕijanski Cesar zlo nagovarjal, pri-centralni oblasti ŕe ostati, vendar le odŕopil; bi Avŕija protestirala zoper vsako, le od eniga nemŕkiga vladarja opravljano centralno oblast. Sklene to pismo tako le:

„Ker se pri teh okoliŕinah ni veŕ pogovarjati moŕ z Frankobrodskim zboram zaŕtran ustave, centralna oblast pa, ki je le izpeljavna (executiv) za to poklicana ni, in ker nj. Veliŕ. Cesar pri ŕe izreŕenim pravilu ostati mora, de sebe in svojih derŕav centralni od drugiga nemŕkiga vladarja posedeni oblasti podvreŕi ne more, mi se torej na podlagi, ktero Prusia hoŕe, ne z njenimi ne s pooblastenci drugih nemŕkih vladarjev v Frankobrodu pogovarjati ne zamoremo, nismo v stanu temu povabilu zadostiti in pooblastenca k tiŕtim pogovorom poslati.

Naŕ narmilostiviŕi gospod je marveŕ primoran, k temu izreŕenju tudi naslednje pristaviti, de on zoper vse pri teh pogovorih storjene sklepe in njih nasledke glede na pravice in terjatve, ktere Nj. Veliŕ. cesar, Njegova vlada in Njegove nemŕke deŕele iz dozdaŕ ŕe veljavnih pogodeb imajo, sveŕano protestira.“

Minister ŕvarcenberg je naŕimu pooblastencu ŕmerlingu v Frankobrod pisal, v kterim dopisu enako kakor v pismu na prusko vladarŕto razloŕi, kako de je nemŕki zbor pravico in postavu preŕopil in de sklepi njegovi za nobeno nemŕko derŕavo, (toliko manj za Avŕijo) neveljajo. Prestavimo iz tega dopisa naslednje verŕe:

„Avŕija serŕno zvezana z Nemŕijo v tako stari in tesni druŕbi, z neloŕljivimi interesi in z neodrekljivo ŕe veljavnimi pogodbami ne more in ne bo nikoli pustila take zveze.“ —

„ŕe se tedaj ravno zdaj pri taki zvezni derŕavi (Bundesstaat), kakorŕno nemŕki zbor hoŕe vdeleŕiti ne moremo, ne bomo vender nehali, odkritoserŕno soŕutje z osodami naŕih starih zaveznikov imeti.“ — Dalej pravi, de je avŕijanski cesar za terdno sklenil, de postavodajavne oblasti, ktera mu po ustavi z derŕavnim zboram Avŕije vred gre, nikoli in nikakor ptujimu postavodavnimu zboru podvergel ne bo. Na zadnje mu oznani, de je na mesto njega v Frankfurt grof Rechberg poslan in de naj se avŕijanski poslanci nevtagama domu podajo. —

Nekoliko avŕijanskih poslanceŕ se v pismu na ministra ŕvarcenberga opraviŕati skuŕa. Iz ŕlezvik-Holŕejna se sliši, de so tudi na suhim Nemci premagali. —

Nepolitiški del.

Pri suhim tudi sirovo gori.

Legenda.

(Glej Sloven. 1848 list 6.)

Gospod in sveti Peter sta
Enkrat pri kraji morja šla;
V pogovoru reči nebeskih,
Oddaljena proč od človeških.

Poslušaj scer zvesto en čas
Učenec mojstra svojga glas,
Al misli uidejo mu kmalo,
Ozre se tje na morje zalo.

Zagleda ladjo, lepi brod,
In reče: Ah poglej gospod!
Po morji lepa ladja plava,
Postojva mal, sej čas imava.

Gospod pa reče, govori:
Oj Peter, kjé imaš misli ti?
Naprej nej ladja mirno plava,
Za tako časa mal imava.

In spet učiti ga začne,
Poduke svete mu daje.
En čas mu k sercu gre beseda,
Al kmál se vpré — nazaj pogleda.

Pobesi v ladijo oči,
In tak gospodu govori:
Gospod, ah ladja se vtopiva,
Le majhno prosim postojiva.

Gospod pa reče, govori;
Le pusti, nej se potopi.
Al Peter gleda, nič ne mara,
Gospodu reče, ga pobara:

Gospod, zakaj to pripustiš,
De brod z ljudmi vred potopiš?
Al se ti ljudstvo nič ne smili?
So mar, gospod, te razžalili?

Gospod pa reče, govori:
De! razžalili so me ti,
Zató pustim brod potopiti,
Ljudi pa v morji potoniti.

Nadalje tacih besedi
Gospodu Peter govori:
So, mojster, vsi te razžalili,
Ker vsi so, vsi se pogreznili?

„Naka ne vsi, le dva trije.“
Odgovori gospod, in gré;
In Peter rah za njim tud grede,
In praša, reče te besede:

Zakaj gospod pa tak pustiš,
De vse, de vse kar potopiš?
Takó pogrezneš nepravilne,
Kakor pogrezneš nekrivične?

„Eh Peter — mojster govori —
Pri suhim srovo tud gori.“
Izrekši resne te besede,
Polaglama naprej jo gréde.

In spet učiti ga začne,
Poduke svete mu daje;
Naprej polaglama jo gresta,
Kamor ju koli pelje cesta.

Zazréta zdej sterdi en sat,
Gospod veli ga mu pobrat',
Vzeti ga, seboj nositi,
Si žejne usta omočiti.

Pripogne se, pobere ga,
In ko sta tje po poti šla,
Upiči v roko ga bučela,
De koža ga je zlo skelela.

Leto pa Petra razjezi,
De vse bučele pomori,
Pobije vse, jih čisto zmane,
De ene žive ne ostane.

Gospod se oberne k Petru zdaj,
In pravi: Peter med mi daj;
Al ker mu nima nič podati,
Pobara ga gospod po sati.

Pové mu sveti Peter, de
Z bučelami ga sterel je,
Kakó je storil, vred pokaže,
Pové na tanko, nič ne laže.

Zaprašal zdej gospod ga je:
Al piče so te čebe vse?
„Le ena“ — sveti Peter pravi;
Al zraven to gospod pristavi:

Pred, Peter, si se čudil ti,
De vse potopil sim ljudi,
Ki so na uni ladji bili,
Kih mnogi so me razžalili,
Ti sterel pa si čebe vse,
Ker ena le te pičila je;
Povém ti Peter za gotovo.
Pri suhim tud gori sirovo.“

Valjavec.

Zlata deklica, ali začaran kralj.

(Konec.)

In zlata deklica gre v grad in se ponudi
v službo. Za pastarico jo vzamejo. Drugo
jutro ovčice pase ravno nasprot stanovanja
kraljeve neveste. Pod zeleno lipo se vsede.
Ravno je rumeno sončice iz zagore slo. Ona
vzame v roke zlati koželj in se z njim igra.
Kraljeva v oknu stoji in vse to vidi. Jako ji
zlati koželj dopade, silno rada bi ga imela.
Torej pošle k zlati deklici lukaja jo prašat,
koliko bi hotla za zlati koželj? In zlata de-
klica odgovori: „Jez pa nič družiga nečem za
zlati koželj, kakor drevi pri kralju spati.“ To
kraljevi malo dopade; al zlati koželj jo le
brezimno mika, in ona zadnjič v to dovolji.
Preden se kralj spat poda, mu kraljeva čaj z
zaspancam namesan prinese. On ga spiše in
ko terdo zaspi, se zlata deklica k njemu vleže.
Kraljeva pa svojimu lukaju zapove pred
durmi poslušati in na vse paziti, kar se bo
zgodilo. In zlata deklica jame pri kralju. „Oj
ljubi kralj! jez sim tvoja rešnica, lej zlato
zvezdo v mojim čelu, spomni se svoje obljube,
ne zaverzi mene, ki sim zavolj tebe svojo dra-
go domovino, tužniga očeta in mili sestrice za
večno zapustila, ki sim zate toliko preterpela;
oj ljubi kralj, ne zaverzi svoje rešnice! Kralj
pa ji nič ne odgovori. Že petelen beli dan
oznanuje in ona mora ljubiga kralja zapustiti.
Lukaju, ki je vse slisal, se je smilila, in nič
ni kraljevi povedal.

Bila je ravno nedelja. Od vsih krajev
mergolijo ljudje k cerkvi. In zlata deklica
odpre zlato jabelko, iz njega vzame sončno
obleko, se prav lepo napravi in odveže čelo,
de iz njega zlata zvezda sije. Tudi ona se
v cerkev napravi in reče: „Meglica pred ma-
no, meglica za mano“, in koj je bila nevidna.
Pride v cerkev in se vstopi lih nasprot kralja
in kraljeve. Vse ljudje, ki so jo vidili, oster-
mijo; kralj jo pa koj spozna. Zato gre koj
po maši jo na cerkveni prag čakati, de bi z
njo govoril, ko bo iz cerkve šla. Alj ona,
pridši na cerkveni prag pa reče: „Meglica
pred mano, meglica za mano“, in koj je bila
nevidna. Domu pridejo iz cerkve in se le od
zlate deklice pogovarjajo, ona jih pa poslušaj
in prosi, de bi tudi njo v cerkev pustili, de
bi tudi ona zlato deklico vidila. Pa odrekli
so ji.

Spet drugo jutro ovčice pase ravno na-
sprot stanovanja kraljeve neveste. Pod zeleno
lipo se vsede. Ravno je rumeno sončice iz
za gore slo. Ona vzame v roke zlato vreteno
in se z njim igra. Kraljeva v oknu stoji in
vse to vidi. Jako ji zlato vreteno dopade,
silno rada bi ga imela. Torej pošle k zlati
deklici lukaja, prašat jo, koliko bi hotla za
zlato vreteno? In zlata deklica odgovori: Jez
pa nič družiga nečem za zlato vreteno, kakor
drevi pri kralju spati. To kraljevi malo do-
pade; alj zlato vreteno jo le brezimno mika,
in ona zadnjič v to dovolji. Preden se kralj
spat poda, mu kraljeva čaj z zaspancam na-
mešan prinese. On ga spiše in ko terdo za-
spi, se zlata deklica k njemu vleže. Kraljeva
pa svojimu lukaju zapove pred durmi poslušati
in na vse paziti, kar se bo zgodilo. In zla-
ta deklica jame pri kralju. „Oj ljubi kralj!
jez sim tvoja rešnica, lej zlato zvezdo v mo-
jim čelu, spomni se svoje obljube, ne zaverzi
meni, ki sim zavolj tebe svojo drago domovi-
no, lužniga očeta in mili sestrice za večno za-
pustila, ki sim zate toliko preterpela, oj ljubi
kralj ne zaverzi svoje rešnice! Kralj pa ji nič
ne odgovori. Že petelen beli dan oznanuje in
ona mora ljubiga kralja zapustiti. Lukaju, ki
je vse slisal, se je pa zlo smilila in nič ni
kraljevi povedal.

Bil je ravno praznik. Od vsih krajev mer-
golijo ljudje k cerkvi. In zlata deklica odpre
zlato jabelk, iz njega vzame mesčno obleko,
se prav lepo napravi in odveže čelo, de iz
njega zlata zvezda sije. Tudi ona se v cer-
kev napoti in pravi: „Meglica pred mano, me-
glica za mano“, in koj je bila nevidna. Pride
v cerkev in se vstopi ravno nasprot kralja in
kraljeve. Vse ljudje, ki so jo vidili, oster-
mijo, kralj jo pa koj spozna.

Zato gre koj po maši na cerkveni prag
jo čakati, de bi z njo govoril, ko bo iz cerkve
šla. Alj ona, pridši na cerkveni prag pa reče:
„Meglica pred mano, meglica za mano“, in
koj je bila nevidna. Domu pridejo iz cerkve
in se le od zlate deklice pogovarjajo: ona jih
pa poslušaj in prosi, de bi tudi njo v cerkev
pustili, de bi tudi ona zlato deklico vidila. Pa
odrekli so ji.

Spet drugo jutro ovčice pase ravno na-
sprot stanovanja kraljeve neveste. Pod zeleno
lipo se vsede. Ravno je rumeno sončice iz za
gore slo. Ona vzame v roke zlati kolovrat in
se z njim igra. Kraljeva v oknu stoji in vse
to vidi. Jako ji zlati kolovrat dopade, silno
rada bi ga imela. Torej pošle k zlati deklici
lukaja jo prašat, koliko de bi hotla za zlati
kolovrat? In zlata deklica odgovori: Jez pa
nič družiga nečem za zlati kolovrat, kakor
drevi pri kralju spati. To kraljevi malo do-
pade; alj zlati kolovrat jo le brezimno mika
in zadnjič v to dovolji. Preden se kralj spat
poda mu kraljeva čaj z zaspancam prinese.
Ko kraljeva odide, stopi lukaj h kralju, mu
vse pove, kar je vidil in slisal. Kralja to moč-
no veseli, in obljubi lukaju, ker mu je vse
razodel, veliko plačilo. Ko se spat poda, pa
čaj skoz okno zlije. Naredi se, kakor de bi
spal in zlata deklica se k njemu vleže in jame.
Oj ljubi kralj! jez sim tvoja rešnica; lej zlato
zvezdo v mojim čelu, spomni se svoje obljube,
ne zaverzi mene, ki sim zavolj tebe svojo
drago domovino, tužniga očeta in mili sestrice
za večno zapustila, ki sim zate toliko preter-
pela; oj ljubi kralj ne zaverzi svoje rešnice!“
In kralj jo rahlo za roko prime, jo trikrat na
čelo poljubi, in ji vse pove, kaj se je z njim
godilo. Že petelin beli dan oznanuje, in ona
vesela ljubiga kralja zapusti. Lukaj, ki je
vse slisal, je bil zlo vesel, pa nič ni kraljevi
povedal.

Drugi dan napravi kralj veliko ženitvans-
ko gostijo. Veliko, veliko zlahtnih gospodov
in gospa je povabil. Vsak je mislil, de se bo
s kraljevo poročil, alj vse drugač je bilo.
Godci so godli, mi pa smo krog mize sedeli,
pogačo jedli, in Krajnskiga, Štajerskiga in še
clo hrovaškiga pili. Vsak je mogel kako isto-
rijo povedati. Čverček, ki je zraven mene
sedel, je pravil od morskih deklic, kočnikov
Jaka pa od začaraniga grada; in kralj od
zlate deklice, ki je začaraniga kneza rešila.
Ko istorijo konča, praša pričujoče; kaj de ta
deklica zasluži. Kraljeva nar perva odgovori,
de je tisti knez dolžan zlato deklico za ženo
vzeti, in vsi drugi to poterdijo. Kralj migne
svojimu lukaju. Lukaj gre in pripelje zlato
deklico v zvezdnim oblačili napravljenjo. Vsi
smo ostermeli. Kralj pa vse pove, kar se je
zgodilo, in se vpričo vsih z njo poroči. To
je bilo veselje! Do polnoči smo skupej sedeli
in bili židane volje, na zadnje so nam pa še
dali z napestnika jesti in pa z rešeta šam-
panca piti. —

Frane Cegnar.

Knjiga splošnih deržavljanskih postav.

§. 236.

Čez terjatve, v dokaz katerih nobenih
pisem ni, si mora varh pisma zadobiti, in tai-
ste ki niso zagotovljene, kolikor je mogoče,
zagotoviti skušati, ali ob izteku poterjati.
Vender se istenga maloletniga staršem odpo-
vedati nema, če ravno ni postavno zavarvana,
ako pa maloletni po verjetnosti v nobeni ne-
varnosti zgube ni, če bi jih povračilo brez od-
daje njih nepremakljiviga blaga ali odstopa od
njihne obertnije težko stalo.

§. 237.

Varh ni dolžan pri nastopu varstva zavar-
vanja dati. On ostane tudi zanaprej od zavar-
vanja oprosten, dokler po postavi za varnost
premoženja obstoječe predpise natanjko izpol-
nuje in o pravih času redama obrajt daja.

§. 238.

Pravilama je slehern varh in slehern oskerb-
nik zavezan, čez njemu zaupano oskerbnitvo
obrajt dajati. Sporočitel zamore sicer varha
od dajanja obrajta glede tistiga zneska, kte-
riga je prostovoljno zapustil, odvezati, tudi
varstvena sodnica leto zamore, če dohodki
dozdevno ne presežejo stroškov za živč in
izrejo maloletniga; v popis vzeto glavno pre-
moženje pa in istengo mora varh vsigdar iz-
kazati; in tudi čez stan oskerbljenca, ako se
v njim kaka važna prememba zgodi, izvesto-
vanje dati.